

СТАЛІНСЬКІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, РЕКТОРАТУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ,
ПРОФКОМУ І МІСЦЕВКОМУ ХАРКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО.

ПОНЕДІЛОК

10

ВЕРЕСНЯ

1951 року

№ 20 (669)

Ціна 20 коп.

Учені записки

Редакційна стаття центрального органу нашої партії—газети «Правда»—«Проти ідеологічних перекохань в літературі» вимагає від усіх працівників ідеологічного фронту, в тому числі і від працівників усіх галузей науки, підвищення пильності і нещадної боротьби з усіма ідеологічними перекоканнями та ворожими теоріями. Наукова продукція, що її випускають наші університети, повинна ґрунтуватися на принципах більшовицької партійності.

Наш університет веде велику науково-дослідницьку роботу, вирішуючи на своїх кафедрах і в лабораторіях крупні теоретичні проблеми і вказуючи шляхи їх практичного застосування з метою дальшого могутнього піднесення народного господарства і скорішої побудови комунізму в нашій країні.

Видані університетом за післявоєнні роки «Учені записки» відбивають тематику науково-дослідницьких робіт університету. За цей період найбільшу кількість збірок випустили ті інститути та факультети, де склалися певні плодотворні наукові напрямки і створилося значне ядро висококваліфікованих наукових сил. Це інститут біології і біологічний факультет, інститут хімії і хімічний факультет, інститут математики і математичний відділ фізико-математичного факультету, інститут геології і геологічний факультет, фізичний відділ фізико-математичного факультету, Астрономічна обсерваторія. Усього за післявоєнний період Харківський університет випустив 15 томів «Учених записок» обсягом понад 165 друкованих аркушів. Кількість робіт, які щорічно друкуються співробітниками університету у союзних та республіканських журналах, обчислюється сотнями. В міру зростання власної поліграфічної бази університету і розширення його видавничих можливостей, все більше число статей, підручників

і учбових посібників, складених його працівниками, виходить в світ у виданні ХДУ.

На жаль, у справі видання «Учених записок» є ще істотні недоліки.

Великим недоліком є те, що гуманітарні факультети — історичний, економічний, філологічний і кафедри марксизму-ленізму, діалектичного та історичного матеріалізму і політичної економії—не випустили протягом всього післявоєнного періоду жодної збірки «Учених записок». Чимало наукових працівників цих факультетів і кафедр роками тримають закінчені роботи у скрині стола, побоюючись виносити свою наукову продукцію на суд широкої громадськості. Рік у рік декани історичного і філологічного факультетів тт. Слюсарський та Вербицький повторюють обіцянки «в найближчий час мати збірки готовими до друку», але на ділі справа не посувається вперед.

Серед наукової продукції, випущеної видавництвом ХДУ, відсутні не лише монографії чи збірки, але й окремі статті, присвячені боротьбі з ворожими теоріями і течіями в науці. Так, наприклад, хоч університет організував і провів з великим успіхом конференції по боротьбі з ідеологічними перекоканнями у фізиці і математиці, проте ректорат не забезпечив надрукування найбільш цінних і змістовних виступів на конференціях. Хоч колектив біологічного факультету відіграв значну роль у справі викриття антимічуринської групи, що засіла на кафедрі дарвінізму і генетики, і розгорнув широку боротьбу за розвиток мічуринської біології, пропаганду мічуринської агробіологічної науки,—проте ця боротьба за радянський творчий дарвінізм ще недостатньо відбита в «Учених записках». Хоч кафедра фізіології тварин розробляє проблеми вікової фізіології з позиції павловського вчення,

проблеми нервізму і другої сигнальної системи не одержали достатнього відбиття у наукових статтях працівників кафедри.

В «Учених записках» переважають ще статті чисто теоретичного характеру. Ще порівняно невеликий процент статей, що мають безпосереднє застосування в практиці промисловості і сільського господарства. Хоча університет веде велику роботу по наданню допомоги великим будовам комунізму, проте і ця робота ще зовсім не відбита в «Учених записках».

Майже зовсім не друкуються, хоча б у вилученнях, кращі дисертаційні роботи, виконані працівниками університету. На сторінках «Учених записок» рідко з'являються студентські наукові роботи. Не дивлячись на те, що в університеті ведеться досить широка робота по вивченню історії вітчизняної науки, в «Учених записках» і виданнях майже відсутні статті, присвячені славному минулому вітчизняного природознавства, літературознавства, історії філософії та ін.

Слабо розгортається критика і самокритика при обговоренні підготовлених до друку чергових томів «Учених записок». Редакційні комісії ще не забезпечують належного колегіального обговорення наукових статей.

Деканати і партійні бюро факультетів повинні боротися за дальше підвищення якості наукової продукції, за ідеологічну витриманість і більшовицьку партійність всіх матеріалів, що друкуються на сторінках «Учених записок» університету. Треба вжити всіх заходів для дальшого розгортання випуску «Учених записок», монографій і підручників, як основних видів друкованої продукції університету, звернувши особливу увагу на публікацію наукових праць з суспільних наук.

Подяка від колгоспників за допомогу

Група студентів хімічного факультету допомагала нашій артілі виконати першу заповідь—достроково здати хліб державі. Юнаки і дівчата добре працювали біля віялок і молотарок, відвантажували зерно на пристанційні пункти, комсомольці провадили велику політмасову роботу серед колгоспників: читали доповіді, випускали щоденну стіннівку. Від імені правління кол-

госпу та парторганізації виносимо подяку студентам і бажаємо їм найкращих успіхів у навчанні.

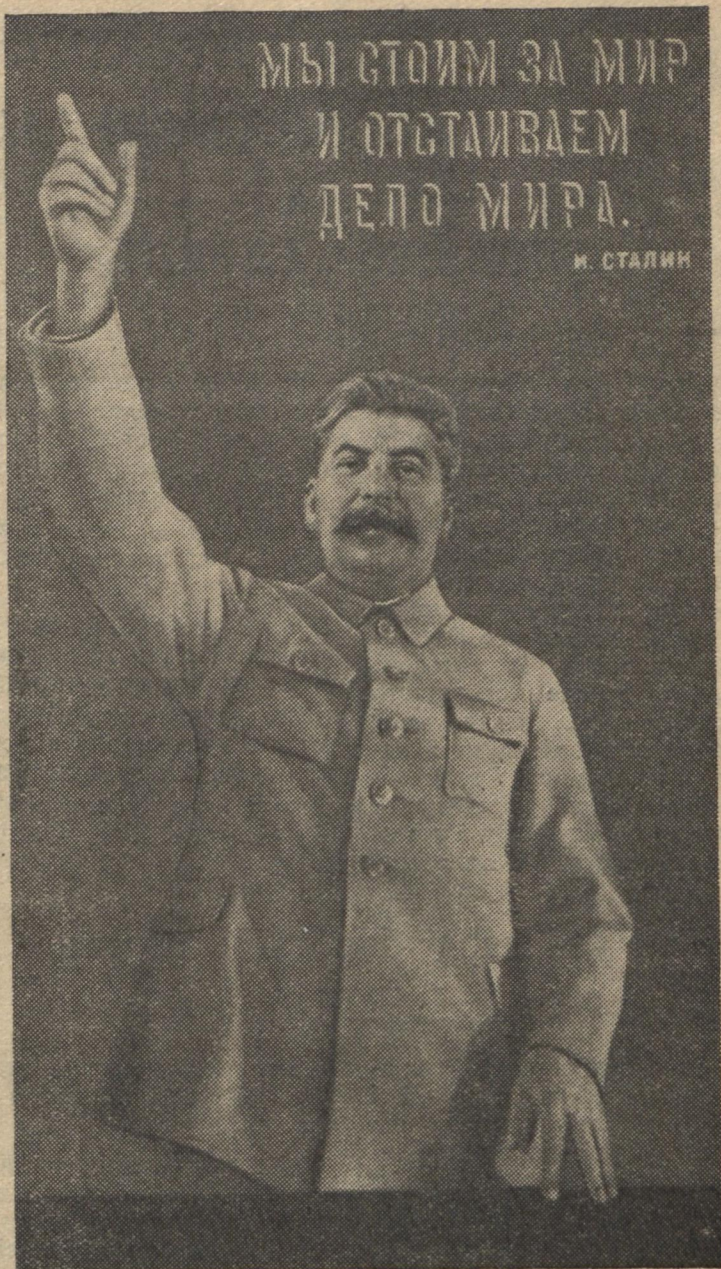
П. СОМІЛО, секретар партійної організації колгоспу «Більшовик» Краснокутського району.

* * *

Під час літніх канікул студенти економічного факультету допомагали колго-

спникам Краснокутського району в збиранні врожаю. Юнаки і дівчата працювали на віялках, біля молотарки, на вивозці хліба до зернопунктів.

— Колгоспники доручили нам їхати на чолі першої валки з хлібом,—з гордістю розповідають студенти. В листі на адресу університету члени артілі гаряче дякують молоді за допомогу.

Плакат Б. БЕРЕЗОВСЬКОГО та І. ШАГІНА.

ЗВЕРНЕННЯ

Центрального Комітету Всесоюзної Ленінської
Комуністичної Спілки Молоді

ДО КОМСОМОЛЬЦІВ І МОЛОДІ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

Дорогі товариші!

В лютому 1951 року Всесвітня Рада Миру, відповідаючи прагненням мільйонів людей в усьому світі, прийняла Звернення про укладення Пакту Миру між п'ятьма великими державами—Сполученими Штатами Америки, Радянським Союзом, Китайською Народною Республікою, Великобританією і Францією і закликала всіх людей доброї волі підписати це Звернення.

Чесні люди всієї земної кулі одностайно підтримують це Звернення Всесвітньої Ради Миру. Сотні мільйонів підписів людей доброї волі, що скріпили це Звернення, свідчать про незламну могутність табору прихильників миру, про тверду рішучість усіх народів до кінця відстояти справу миру.

Виражаючи палке прагнення радянського народу зміцнювати мир і дружбу між усіма народами, Радянський Комітет захисту миру прийняв рішення про проведення в СРСР збирання підписів під Зверненням Всесвітньої Ради Миру.

Центральний Комітет ВЛКСМ від імені комсомольців і молоді Радянського Союзу палко підтримує це рішення.

Радянська молодь беззавітно віддана великій справі партії Леніна—Сталіна, справі комунізму. В мирній творчій праці на благо любимої Вітчизни бачить вона смисл свого життя. Разом з усім народом радянські юнаки і

дівчата перетворюють природу, споруджують гігантські електростанції і канали, будують нові міста, вирощують багаті врожаї. Радянська молодь, вихована комуністичною партією в дусі пролетарського інтернаціоналізму, в дусі глибокої поваги до всіх народів земної кулі, йде в перших рядах демократичної молоді, яка бореться за зміцнення справи миру.

Центральний Комітет ВЛКСМ закликає всіх комсомольців, молоді Радянського Союзу підписати Звернення Всесвітньої Ради Миру про укладення Пакту Миру між п'ятьма великими державами.

Центральний Комітет ВЛКСМ висловлює тверду певність у тому, що комсомольці і молодь, підписуючись під Зверненням Всесвітньої Ради Миру, ще ширше розгорнуть соціалістичне змагання за дострокове виконання і перевиконання виробничих планів, за дальше зміцнення могутності нашої радянської Батьківщини—оплоту миру і демократії в усьому світі!

Хай живе мир в усьому світі!

Хай живе наша могутня соціалістична Батьківщина!

Хай живе великий вождь і вчитель радянського народу і всього прогресивного людства товариш Сталін!

**ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ
ВСЕСОЮЗНОЇ ЛЕНІНСЬКОЇ
КОМУНІСТИЧНОЇ СПІЛКИ
МОЛОДІ.**

Виставка на факультеті

«Радянський Союз в боротьбі за мир»—на таку тему організований фотомонтаж на географічному факультеті. В центрі—на фоні нашої неосянної Вітчизни—вели-

кий портрет вождя прогресивного людства Й. В. Сталіна. Фоторепродукції виставки розповідають про мирну творчу працю нашого народу.

Голос радянського народу на захист миру

НЕПОРУШНА ЄДНІСТЬ

Проф. О. ПОГОРЕЛОВ,
лауреат Сталінської премії.

Одноставно підтримуючи Звернення Всесвітньої Ради Миру, пленум Радянського Комітету захисту миру ухвалив найважливіше рішення про збір підписів радянських громадян за заключення Пакту Миру між п'ятьма великими державами.

Громадяни всього багатонаціонального Радянського Союзу гаряче схвалюють кожний крок, кожен захід на користь зміцнення й забезпечення миру, і вони незмінно готові відстоювати велику справу миру і дружби між народами. Благород-

не стремління наших народів знайшло живий відгук у серцях простих людей всього світу. Непорушна воля величезної більшості людей на землі відверне нову бійню і відстоїть справу миру в усьому світі.

Підписами під Зверненням Всесвітньої Ради Миру ми ще раз продемонструємо непорушну міцність нашої єдності, нашу незмінну відданість справі миру, нашу загальну підтримку миролюбної політики Радянського Союзу.

В авангарді боротьби за мир

Г. СОЛОГУБ,
аспірантка університету.

Сині і дочка нашої соціалістичної Вітчизни горді і щасливі усвідомлювати, що наша радянська Батьківщина іде в авангарді боротьби за мир в усьому світі.

Кожен з нас, люблячи свою велику Батьківщину, мислячи про щастя свого народу, бажаючи добра іншим народам, пам'ятає мудрі слова нашого великого вождя і вчителя товариша Сталіна про те, що мир буде збережений і зміцнений, якщо народи візьмуть спра-

ву збереження миру в свої руки і будуть відстоювати її до кінця.

Прихильники миру висловили свою волю боротися за справу миру, зібравши вже коло 450 мільйонів підписів під Зверненням Всесвітньої Ради Миру. Мільйони підписів нашого радянського народу ще і ще раз покажуть світові непохитне, непереможне рішення будівників соціалізму відстоювати справу миру.

СЛОВО СТУДЕНТІВ

— Радянський народ під проводом прапороносця миру Й. В. Сталіна йде в авангарді боротьби за мир. Зараз люди нашої країни рішуче заявляють про своє бажання підписатися під Зверненням Всесвітньої Ради Миру, — такими словами почав бесіду з першокурсниками географічного факультету доцент тов. П'ятигорський.

Він розповів молодим студентам про грандіозні споруди комунізму, про сталінський план перетворення природи, про те, з яким великим піднесенням працюють

радянські люди в ім'я дальшого розквіту і зміцнення своєї Вітчизни.

— Наша мирна творча праця ще раз свідчить про те, що ми не хочемо війни.

Від імені першокурсників слово взяла староста групи Надя Литовченко. Вона заявила, що студенти одноголосно схвалюють рішення про збір підписів під Зверненням Всесвітньої Ради Миру і обіцяють відмінним навчанням зміцнювати могутність нашої Держави — табору миру.

С. КОВАЛЕНКО.

ПРИЄДНАЄМО СВОЇ ГОЛОСИ

Першокурсники біологічного факультету з великою увагою слухали розповідь свого агітатора. Н. Капралова ознайомила молодих студентів з резолюцією пленуму Радянського Комітету захисту миру і Зверненням Всесвітньої Ради Миру про укладення Пакту Миру між п'ятьма великими державами.

— Професія біолога — чудова й захоплююча. Через п'ять років кожний з вас буде працювати самостійно, перетворювати свою Вітчизну на квітучий сад. Ви за-

кликані вирощувати високі врожаї, збагатити землю новими технічними культурами, деревами, квітами, — говорить т. Капралова. — Народи нашої країни не хочуть війни, їх загальна мета — будувати світле комуністичне суспільство.

Агітатор говорить про те, що підписи під Зверненням Всесвітньої Ради Миру повинні прозвучати грізною пересторогою паліям нової війни.

Першокурсники одноставно заявили про своє бажання приєднати свої голоси до могутнього голосу людей доброї волі.

К. ІВАНОВА

Мир—світові!

Одноставним схваленням зустріли студенти II курсу історичного факультету Звернення ЦК ВЛКСМ до всіх комсомольців і молоді. Один за одним виступали комсомольці.

— Ми, студенти, невеличкий загін багатомільйонного радянського народу. Як і весь наш народ, ми хочемо миру, — сказала комсорг групи Ала Ніколаєвська. — Ми хочемо вчитися, будувати життя на землі. Студенти нашої групи всі як один поставлять свої підписи під Зверненням Всесвітньої Ради Миру.

В своєму виступі студент Сихарулідзе сказав:

— В дні, коли народи світу борються за мир, їх думки, їх погляди звертаються до прапороносця миру лютого СТАЛІНА. Наша стаханівська праця, наше відмінне навчання, наша вимога заключити Пакт Миру між п'ятьма великими державами — грізна пересторога паліям війни. «Мир світові!» — одноставно заявляємо ми.

Біля виставки

В учбовій бібліотеці створена виставка, присвячена боротьбі народів світу за мир. Бесіда Й. В. Сталіна з кореспондентом «Правди», статті з газет і журналів, фотоматеріали висвітлюють боротьбу передового людства за мир в усьому світі. На виставці вміщено портрети видатних борців за мир, лауреатів міжнародної Сталінської премії за зміцнення миру між народами Фредерика Жоліо Кюрі, Еріберто Хара, Пак Ден-ай та інших.

Поліпшити ідеологічну роботу в університеті

НА ЗАСІДАННІ ПАРТІЙНОГО БЮРО ХДУ.

Недавно відбулося засідання партійного бюро ХДУ, що обговорило редакційну статтю газети «Правда» від 2 липня 1951 року «Проти ідеологічних перекручень в літературі».

Партійне бюро відмітило в своєму рішенні, що основні недоліки в ідеологічній роботі, про які йде мова в редакційній статті «Правди», мали і ще мають місце і в роботі партійної організації та всього колективу університету. Вказівки центрального органу партії є прямою директивою для парторганізації університету, виконання якої приведе до серйозного поліпшення всіх ланок ідеологічної роботи партійної організації та університету в цілому.

На засіданні партійного бюро викриті були серйозні недоліки та ідеологічні перекручення, зокрема в роботі кафедр філологічного факультету, і перш за все в роботі кафедри української літератури. Хибний націоналістичний вірш В. Сосюри «Любів Україну» тут не лише не був своєчасно викритий і розкритикований, але всіляко захвалювався.

Кафедра української літератури не вчить студентів критично оцінювати творчість поетів і письменників, де допущені були ідеологічні зриви у дипломних роботах випускників. Філологи університету майже не рецензували творів харківських письменників і драматургів, не висловлювали своєї думки з приводу книжок харківських авторів, що виходили з друку. Показовим є той факт, що керівні працівники кафедри української літератури доценти Балака і Пономаренко, а та-

кож ряд провідних лекторів інших кафедр ведуть виключно курси літератур минулого, літератури XIX століття, передоручивши курси сучасної літератури молоді. Звідси неправильно спрямовувалася робота студентів.

Товариші, які виступали на засіданні партійного бюро, вказували на необхідність у викладанні звертати особливу увагу на плодотворний вплив російської літератури на українську, на показ провідної ролі радянської літератури в її боротьбі з загніваючою буржуазною літературою капіталістичного світу, на необхідність пропагувати ідеї радянського патріотизму, дружби народів, вести рішучу боротьбу з націоналізмом усіх видів.

Перед університетським колективом стоїть завдання дальшого поліпшення політико-виховної роботи, поліпшення викладання всіх дисциплін. Частина викладачів читають лекції ще на недостатньо високому ідейному рівні. Так, вказувалося, що ряд викладачів економічного факультету (зокрема, кафедри конкретної економіки) допускають техніко-економічний ухил в своїх лекціях. Ідеологічні перекручення, нечіткі формулювання мають місце у викладанні також на ряді інших факультетів.

Партійне бюро постановило організувати глибоке вивчення і широке обговорення редакційної статті газети «Правда» в усіх ланках університету. Намічено вжиття конкретних заходів до ліквідації недоліків в галузі наукової та учбової роботи в університеті.

Стаття „Правди“ вказує нам шлях до виправлення недоліків

На філологічному факультеті у липні був скликаний широкий актив за участю професорсько-викладацького складу, партійних і комсомольських активістів. На активі виступив декан філологічного факультету доцент П. П. Вербицький з доповіддю на тему «Проти ідеологічних перекручень в літературі».

В обговоренні доповіді взяли участь зав. кафедрою української літератури доцент Балака, старший викладач кафедри української літератури Кенігсберг, зав. кафедрою російської літератури доцент Лєгавка, старший викладач Боянович та інші. Цьому ж питанню присвячені були засідання всіх кафедр філологічного факультету. З доповіддю для випускників факультету виступав доцент Балака. Днями проведено було засідання Ради універси-

тету. Готуються засідання рад філологічного, історичного факультетів, факультету іноземних мов, а також інших факультетів. Обговоренню редакційної статті газети «Правда» присвячені були також останні партійні збори на філологічному факультеті.

За завданням ЦК КП(б)У колектив філологічного факультету провів велику роботу по рецензуванню друкованої продукції Обласного газетно-книжкового видавництва і наукової продукції Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка Академії наук УРСР. Всього процензовано понад 30 робіт. Крім того, зараз рецензується 14 кандидатських дисертацій, що були захищені в Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка Академії наук УРСР.

Силами професорсько-викладацького складу філологічного факультету в різноманітних аудиторіях міста прочитані були лекції й доповіді на тему: «Проти ідеологічних перекручень в літературі». З доповідями і лекціями виступали доцент Зверев, старший викладач Боянович та ін. В першому семестрі нового учбового року колективом філологічного факультету буде прочитано на цю тему ще ряд лекцій. У світі редакційної статті газети «Правда» на філологічному та історичному факультетах переглядаються програми, робочі плани.

Стаття «Проти ідеологічних перекручень в літературі» покладена в основу розроблюваної зараз тематики науково-дослідницької роботи факультетів.

Більше уваги нашим молодим товаришам!

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ПЕРШОКУРСНИКІВ

Виступ ректора ХДУ академіка І. М. Буланкіна.

На зборах першокурсників університету, які відбулися днями в Ленінській аудиторії, з промовою виступив ректор Харківського державного університету ім. О. М. Горького дійсний член Академії наук УРСР професор І. М. Буланкін.

— Наше нове поповнення, — сказав ректор університету, — повинно завжди пам'ятати, що воно вчиться у найстарішому вищому учбовому закладі, де виховувалися і працювали на благо рідної Вітчизни покоління видатних учених.

Іван Миколайович говорить про традиції університету. Любов до свого народу, самовіддане служіння

науці — завжди були і залишаються кращими відмінними рисами ученого Харківського університету. Університетське студентство завжди було і продовжує бути передовою силою великого індустріально-культурного центру, яким є наш рідний Харків. Ці традиції треба берегти молодому поповненню.

Відмінно вчитися, опанувати всеперемагаючу теорію марксизму-ленінізму, навчитися поєднувати ідеї марксизму з теорією і практикою своєї спеціальності — таке першочергове завдання кожного молодого студента. Але не слід забувати і того, що п'ять років навчання в університеті повинні виховати з

нинішніх першокурсників активних громадських діячів, передових радянських інтелігентів. Саме на це повинні бути спрямовані зусилля наших комсомольських та профспілкових організацій.

Найважливішу роль набуває боротьба за високу трудову дисципліну, за культуру наших студентів.

Професор І. М. Буланкін закінчує свою промову схвильованими побажаннями першокурсникам. Останні слова ректора університету вкриваються бурею оплесків.

З доповіддю «Про міжнародне становище» на зборах виступив секретар комітету ЛКСМУ університету тов. Є. Колмогоров.

ЯК МИ ПРАЦЮЄМО З НОВИМ ПОПОВНЕННЯМ

Роботу з першокурсниками ми розпочали за тиждень до початку нового навчального року. Вона полягала в особистому знайомстві членів комсомольського бюро з молодими студентами. Бесіди дали нам змогу виявити, хоча б орієнтовно, той актив, з яким протягом року доведеться працювати, якому можна довірити справу керівництва комсомольською роботою в групах.

В перші ж дні навчання вийшов спеціальний номер «Горьковця», який широко ознайомив молодих студентів з нашим факультетом. В кожній групі побували члени бюро, вони детально ознайомили наших молодих комсомольців з їх обов'язками і завданнями. Незабаром для першокурсників бу-

дуть прочитані лекції спеціалістів-педагогів про те, як працювати над книгою, як конспектувати першоджерела, ведеться підготовка до традиційної зустрічі першокурсників з викладачами і студентами за участю нашої самодіяльності.

Для ознайомлення з специфікою газетної справи в перші ж місяці нового навчального року буде організований захист газетної літньої практики старшокурсниками-журналістами з залученням до цієї справи студентів молодших курсів.

Нам треба ще багато зробити, щоб створити на перших курсах дружний працездатний колектив, виховати високе почуття любові до свого факультету, до своєї майбутньої спеціальності. До

цього покликані вечори дружби, комсомольсько-молодіжні години, диспути. Активна участь молодих комсомольців в усіх факультетських масових заходах забезпечить успіх справи.

Головне, щоб на цій діяльності роботи не було формалізму, непродуманості, перевантаження непотрібними міроприємствами, щоб вся наша робота була цілеспрямована і направлена на одне: високу академічну успішність і політичну активність нашої молоді змінити. І тут старшокурсники повинні надати своїм молодшим товаришам якнайбільше допомоги.

Ф. ОЛЕНЧЕНКО,

секретар комсомольського бюро філологічного факультету.

У НАУКОВИХ ГУРТКАХ

Чекаємо на вас, друзі!

Протягом п'яти років при кафедрі мікології та фітопатології біологічного факультету систематично працює студентський науковий гурток, яким керує член-кореспондент Академії наук УРСР професор Т. Д. Страхов.

Мета роботи гуртка — більш поглиблене вивчення наукової літератури, знайомство з досягненнями сучасної вітчизняної науки, вироблення у студентів нави-

чок до викладу матеріалу шляхом доповідей на засіданнях гуртка, знайомство з природою під час екскурсій тощо.

В гуртку ведеться велика науково-дослідницька робота. Студенти одержують навички досліджень і нерідко, закінчивши університет, продовжують розпочату роботу у різноманітних науково-дослідницьких установах. Студентка Сосницька зараз працює в Українському інститу-

ті агролісомеліорації науковим співробітником. Вихованка кафедри З. Федосеева по закінченні була залишена при університеті і зараз закінчує дисертацію на звання кандидата наук. Колишні студенти Облан, Медвінська, Лодиженська, Мещерякова та інші працюють науковими працівниками, одержавши перші навички роботи в гуртку.

Гурток фітопатології щорічно нараховує в середньому 18—22 постійних члени, з яких 12—15 чоловік ведуть експериментальні роботи, що систематично доповідаються на студентських наукових конференціях. Більшість студентів починають свої дослідження на другому курсі і за два-три роки виконують великі повноцінні роботи.

Студентки Громико і Гельман почали свої дослідження на другому курсі. За три роки вони провели ряд польових дослідів, біохімічних, гістологічних досліджень. В результаті одержано дуже цікавий матеріал. Цієї весни вони на «відмінно» захистили дипломні роботи. Г.

ОГЛЯД ПРЕСИ

ВАЖЛИВЕ ЗАВДАННЯ ГАЗЕТ

Новому поповненню присвячено перший номер стіннівки філологів «Горьковець». В передовій статті говориться про завдання, що стоять перед студентами філологічного факультету.

«Партія вимагає від працівників ідеологічного фронту глибоких знань, високої принциповості, відданості своїй справі. Студенти повинні глибоко оволодіти основами марксизму-ленінізму, опанувати сталінське вчення про мову».

Під шапкою «Здійснена мрія» вміщені замітки першокурсників тт. Шляхової, Кравченка, Скрьобова, Жамойдо.

З Далекого Сходу приїхав, вчитися на відділення журналістики Ю. Жамойдо.

Молодий студент пише в газеті про щастя жити і вчитися в країні соціалізму, де всі мрії стають дійсністю.

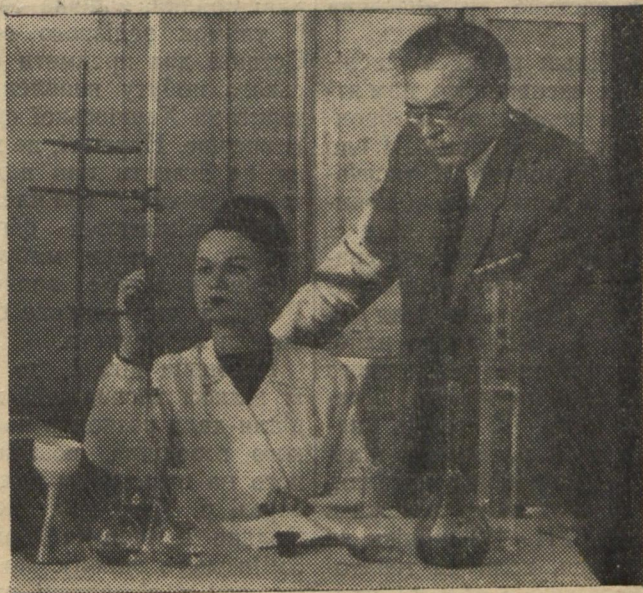
З інтересом зупиняються першокурсники перед розділом «Наш факультет». В ньому широко розповідається про спортивні досягнення, про кращих спортсменів факультету, роботу студентського наукового товариства, самодіяльність та ін. Художньо оформлений, з різноманітним добре опрацьованим матеріалом, перший

номер «Горьковця» привертає увагу читачів.

— Привіт новому поповненню геологів! — зустрічає першокурсників стіннівка геологічного факультету «Смена». Кожний молодий студент шукає в газеті матеріалів про життя факультету. Дійсно, номер присвячено першокурсникам. Але редколегія не виконала завдання, яке поставила перед собою. Автор статті про роботу СНТ лише згадує, що на факультеті є мінералогічний, петрографічний, геологічний, палеонтологічний та гідрологічний гуртки.

В стіннівці вміщена стаття про практику геологів III курсу на Кавказі. Цього замало. Читач не знайде в газеті матеріалів про експедиції геологів і практику студентів в районах великих будов комунізму. Редколегія не подбала про організацію цих цікавих матеріалів.

На факультеті непоганий колектив самодіяльності, та редколегія присвятила йому інформацію чотирьох рядків. В «Смені» відсутні статті про кращих відмінників, про роботу великого спортивного колективу, яким безумовно цікавляться студенти I курсу.

Громико рекомендована до аспірантури. Студентка Коваленко так само рано почала свої дослідження, на третьому курсі вона вже доповідала на студентській конференції про перші результати і була нагороджена грамотою. Зараз Н. Коваленко виконала роботу, що має велике практичне і теоретичне значення.

Багато можна було б назвати ще досліджень, які провели студенти і тим самим внесли свій вклад у розроблюване кафедрою питання про підвищення стійкості рослин до захворювань шляхом впливу факторів середовища. Чим раніше студент включається в дослідницьку роботу, тим глибші і повніші результати.

Цього року наші студенти III і IV курсів здійснили дуже цікаву екскурсію по узбережжю Чорного моря, де

ознайомилися з субтропічною рослинністю та її захворюваннями, зібрали багатий матеріал.

Де ще на землі знайти таке піклування про молодь, як в нашій рідній країні? Широко відкриті двері в науку нашим юнакам і дівчатам. Хочеться від усієї душі сказати їм: входьте ж у цей яскравий світ пізнання, щоб стати повноцінною радянською людиною — будівником світлого комуністичного суспільства.

Доцент Т. ЯРОШЕНКО,
кандидат біологічних наук.

На фото: (ліворуч) студентка Коваленко виділяє з ґрунту бактерії; вгорі — студентка Гельман під керівництвом проф. т. Страхова провадить біохімічний аналіз ґрунту (1950 р.).

АРХЕОЛОГІЧНІ РОЗКОПКИ НА ХАРКІВЩИНІ

Кілька днів тому до Харкова повернулася Північно-Донецька археологічна експедиція Харківського державного університету імені О. М. Горького.

Археологічні пам'ятники, здобуті під час роботи експедиції, розкривають перед нами нові сторінки з далекого минулого нашої Батьківщини, про яке збереглося дуже мало відомостей. Те, що здається безповоротно втраченим для історії, те, про що мовчать стародавні літописи, знову оживає під лопатою археолога і допомагає нам глибше зрозуміти закономірності розвитку людського суспільства.

Ф. Енгельс писав свого часу: «...Ця «сива давнина», при всіх обставинах, залишиться надзвичайно цікавою епохою для всіх прийдешніх поколінь, бо вона є основою всього пізнішого прогресу, бо вона має вихідним пунктом виділення людини з тваринного царства, а змістом — подолання таких труднощів, які ніколи не постануть перед майбутнім асоційованим людством».

В процесі археологічних розвідок і розкопок, що тривали понад два місяці, експедиції вдалося обслідувати 17 різних пам'ятників давнини на території Харківської області. Частина з них була відома раніше в археологічній літературі, але не була ще досить досліджена, а частина — виявлена вперше.

Найбільш ранні з досліджених експедицією пам'ятників належать ще до бронзового віку, до кінця III і до першої половини II тисячоліття до нашої ери (стоянки біля с. Жихор і біля с. Шмарівка, Харківського району). Найбільш пізній пам'ятник (городище біля с. Водяного, Зміївського району) є залишком укріпленого ранньослов'янського поселення VIII—IX століть нашої ери. А найбільша кількість досліджених експедицією пам'ятників належить до часу VII—III століть до нашої ери, коли на території Харківської області проживали численні племена скіфів, історія яких являє для нас великий інтерес. З частини цих та інших племен пізніше формуються ранні слов'яни — предки російського, українського і білоруського народів.

Величезне і своєрідне скіфське селище було досліджене експедицією біля с. Островецька, Зміївського району. Його виявила торік експедиція проф. Б. А. Рибаківа, але розкопки селища вперше провадилися цього року. Попереднім розвіданням було встановлено, що тут, біля витоків маленької, нині висохлої річки, лежало велике скіфське

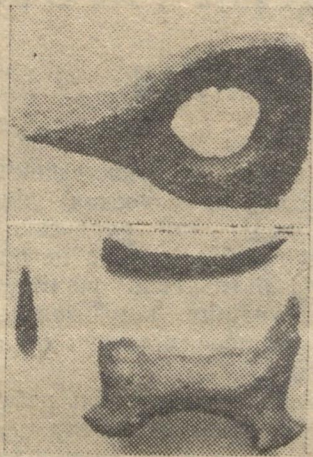
поселення V—III століть до нашої ери. Місця жител цього поселення позначені тепер лише невеликими, іноді ледве помітними горбиками-зольниками. Всього поки що вдалося виявити 25 таких зольників. Один з них був розкопаний експедицією.

В підвалинах зольника виявлені рештки оригінального напівназемного скіфського житла з двома вогнищами. Одне вогнище, що знаходилося всередині житла, призначалося для опалення і готування їжі взимку, друге, розташоване надвору біля житла, — використовувалося влітку.

Старанне дослідження цього чудового пам'ятника дало можливість виявити більше 500 різних предметів, що допомагають відновити різні сторони виробництва, побуту, суспільного ладу і навіть релігійних вірувань місцевих скіфів.

Крім численних фрагментів різних типів скіфського глиняного посуду (горщики, миски, сковорідки тощо), були знайдені уламки великих грецьких посудин — амфор, які свідчать про торговельні зв'язки місцевого скіфського населення з далекими містами північного узбережжя Чорного моря. Для характеристики економіки скіфського суспільства велике значення має знайдення таких знарядь виробництва, як кам'яні зернотерки, глиняні прядки, залізна сокира і уламок залізного серпа. Останні два предмети скіфського побуту виявлено на території Харківської області вперше. Нарешті, не можна не згадати про надзвичайно цікаві, виліплені з глини мініатюрні фігурки тварин, що мали, мабуть, у скіфів культове значення. Деякі з них напевне скіфи носили як амулети.

Не менш цікаві, до того ж цілком несподівані матеріали дали розкопки невеликого городища, розташованого на стрімкому правому березі р. Уди, між селами Водяне і Червона Поляна, Зміївського району. До цього часу в літературі це го-

родище вважалося скіфським. Цьогорічні розкопки показали, що думка ця була помилковою. Городище було збудоване у VIII—IX століттях нашими предками-слов'янами на місці неукріпленого скіфського поселення. Тут були досліджені оборонні споруди, що складаються з двох рядів валів та ровів, і розкопані рештки одного із слов'янських жител — невеликої землянки.

Недалеко від цього городища, на піщаних дюнах лівого берега р. Уди, біля с. Шмарівки, Харківського району, виявлено селище, яке являє великий інтерес для з'ясування походження скіфських племен на території Харківської області. Знайдені тут матеріали свідчать про те, що ці скіфські племена були місцевого походження і культура їх брала початок ще у бронзовому віці.

Весь зібраний експедицією матеріал зберігається в Археологічному музеї Харківського державного університету. Дальше дослідження цих пам'ятників дасть, очевидно, можливість зробити ще ряд висновків, що розкриють перед нами нові сторінки з історії далекого минулого нашої Батьківщини.

Б. ШРАМКО, аспірант Харківського державного університету ім. О. М. Горького.

На фото: (вгорі) скіфські предмети, знайдені експедицією університету на території Харківської області: залізна сокира, уламок залізного серпа, бронзовий трьохгранний наконечник стріли та глиняна фігурка тварини; (внизу) — момент розкопок.

Фото В. КУЛЕШОВА.

ЗУСТРІЧ З МОЛОДИМИ СТУДЕНТАМИ

На економічному факультеті відбулися збори першоккурсників. В своєму виступі декан т. Мірер поздоровив нове поповнення з першим

учбовим роком в університеті й розповів їм про наукову, учбову й політико-масову роботу на факультеті. Виступили також секретар

партійної організації т. Бідний, секретар комсомольської організації т. Яковенко та голова профбюро т. Цариченко.

Ніякі переслідування не спинять прогресивну молодь всіх країн в її боротьбі за мир

Сесія Ради Міжнародної спілки студентів

ВАРШАВА, 4. (ТАРС). Учора на сесії Ради Міжнародної спілки студентів тривали дебати на доповідь гелови Спілки Громана.

В дебатах виступили представники студентів Фінляндії, Гватемали, Венесуели, Канади, Пуерто-Ріко, Південної Африки, Сирії, Лівану та ін., які розповіли про становище студентів у цих країнах, про їх боротьбу за мир.

Делегати Болгарії, Румунії, Китаю і Польщі говорили про величезні успіхи, досягнуті в їх країнах в галузі освіти і поліпшення становища учнівської молоді.

Тепло зустріли присутні виступ представника студентів Кореї, який розповів про героїчну боротьбу корейської молоді за свободу і національну незалежність своєї батьківщини, а також про звірства, що їх чинять американські інтервенти на корейській землі.

Корейські студенти борються проти американських загарбників не тільки на фронті, сказав корейський делегат, але й у тимчасово окупованих ворогами районах нашої республіки. Корейська молодь і студенти з ентузіазмом трудяться, зміцнюючи тил, що є однією з

найважливіших умов перемоги на фронті. Незважаючи на те, що Корея перетворена в руїни, наш уряд вирішив знову відкрити з вересня цього року всі школи заклади, які ми були змушені тимчасово закрити. Від імені молоді і студентів Кореї я складаю сердечну подяку вам і всім нашим друзям в усьому світі за підтримку, яку ви подаєте в нашій справедливій боротьбі.

Тільки в результаті нищівних ударів Народної армії і китайських добровольців і під тиском світової громадської думки американо-англійські імперіалісти були змушені прийняти пропозицію радянського представника в ООН Малика про мирне розв'язання корейського питання. Мирне розв'язання цього питання, якого вимагають народи всіх країн, цілком залежить від щирості з боку США.

Корейський делегат закінчив свій виступ здравицею на честь Міжнародної спілки студентів, дружби і солідарності студентів усього світу в боротьбі за мир, на честь великого прапороносця миру в усьому світі Й. В. Сталіна.

Учасників сесії вітала делегація студентів Польщі.

Фінська реакція переслідує учасників 3-го Всесвітнього фестивалю молоді і студентів

ХЕЛЬСІНКИ. (ТАРС). Газета «Тюекансан саномат» повідомляє, що фінська реакція продовжує переслідувати учасників 3-го Всесвітнього фестивалю молоді і студентів і всесвітніх студентських ігор, які відбулися в Берліні під час фестивалю. Зокрема газета вказує, що відомий фінський легкоатлет Хонконен не був допущений вчора до участі в спортивних змаганнях, які провадилися у місті Тампері.

При цьому головний суддя змагань заявив Хонконену, що він не допущений до змагань в зв'язку з тим, що брав участь у всесвітніх студентських іграх у Берліні.

В журналістських колах повідомляють, що і деяким іншим фінським спортсменам, які брали участь у змаганнях в Берліні, «тимчасово» заборонено брати участь у спортивних змаганнях у Фінляндії.

Суд над 25 підлітками в Канії

АФІНИ. (ТАРС). Як повідомляє газета «Демократи», в Канії (острів Крит) відбувся суд над 25 підлітками — хлопчиками й дівчатками, яких тримають у в'язниці Кефесья. Як указує газета, підлітків обвинувачували в тому, що вони надіслали до газети листа, в якому протестували проти

жахливих умов у в'язниці. На суді підлітки обвинувачували свідків обвинувачення та сторожу в'язниці у тому, що ті били й насилували їх та інших ув'язнених.

У зв'язку з недостатністю доказів, за якими підлітків можна було б присудити до смерті, суд відкладено.

Заст. редактора Вс. БОЯНОВИЧ.